

Двадцять восьме листопада
Класна робота
Народні перекази.
«Старі Кодаки й перші запорожці-козари».

Мета: навчитися переказувати про найстародавніше поселення Старі Кодаки, яке стало колискою для перших запорожців-козарів; розвивати вміння визначати ідею уславлення звитяги перших запорожців-козарів; виховувати повагу до історичних подій України.

Бесіда

1. Що ви знаєте про козаків?
2. Чому козаків уважають лицарями України?
3. Чи хотіли б ви жити в добу козащини?
4. Яких видатних козаків ви можете назвати?

У часи, коли люди ще не вміли писати й читати, знання про історичні події передавалися з уст у вуста. Наші предки розповідали про значні дати, події, про героїчні вчинки, про подвиги. Так створювалися перекази.

Перекази — твори усної народної творчості, у яких ідеться про історичні події та народних героїв.

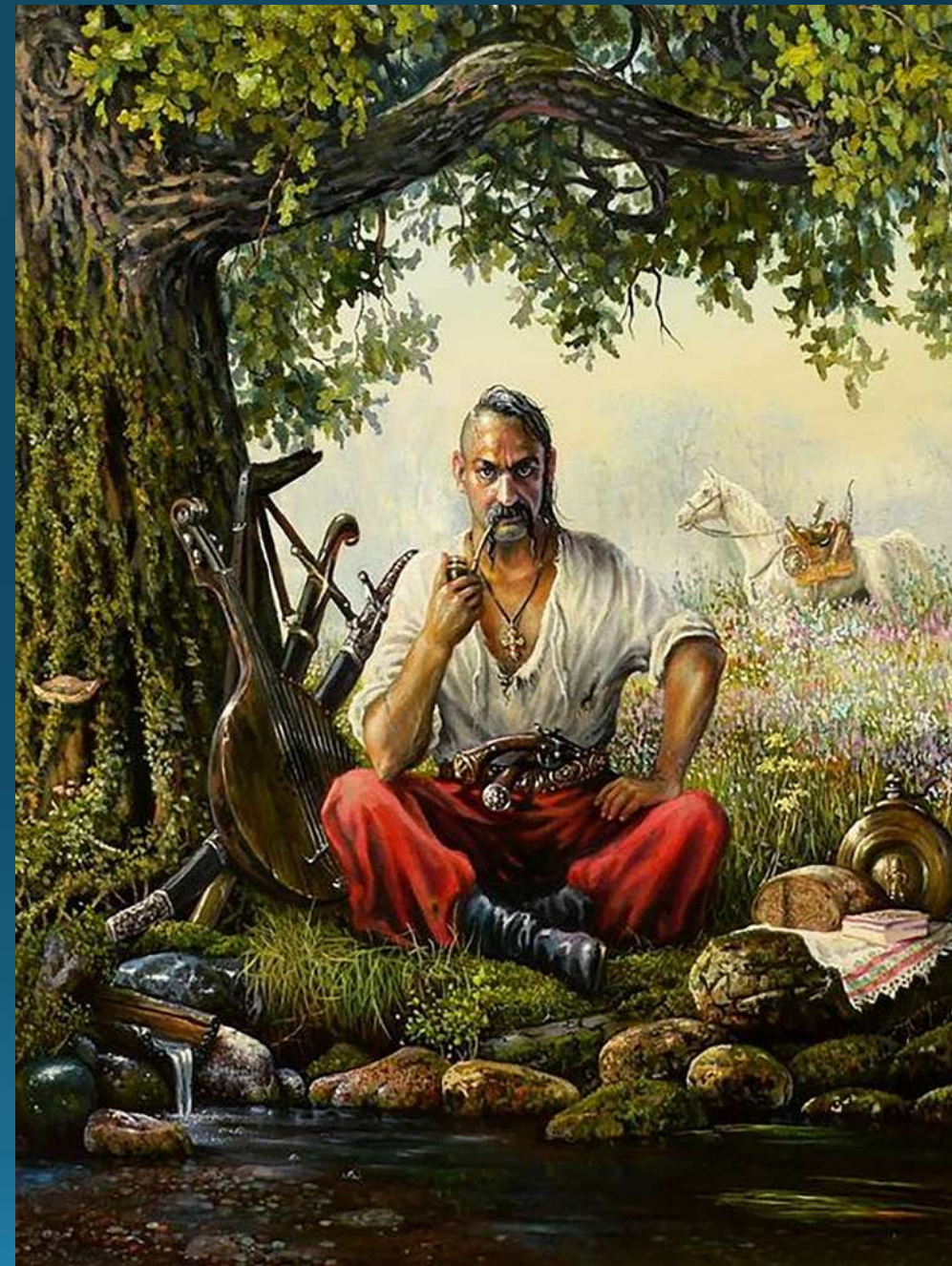

Козаччина — доба
небаченого
піднесення народного
духу, доба видатних
державних,
військових, церковних
та культурних діячів
— будівничих
національної
державності, які
уславили Україну,
зробили її званою в
усьому світі.

Історики вважають, що
слово «козак» має тюркське
походження і означає
«вільна людини», а перша згадка
про козаків датована 1492 роком.
Козацтво виникло в тяжкий для
українського народу період, коли
його державність була втрачена,
а землі захоплені іноземними
державами.

Осередком козаччини стало Запоріжжя, де численні острови між рукавами Дніпра давали козакам безпеку, захист і змогу укріпитися. З XVI ст. чисельність козаків постійно зростала. У запорозьке (низове, січове) козацтво приймали всіх незалежно від походження та національності. Основною умовою була православна віра. Саме вона була характерною рисою духовного життя козацтва. Тому **Запорозьку Січ називали «Християнською козацькою республікою».**

Запорізька Січ - козацька республіка

Починаючи з перших років існування, **Запорозька Січ** майже безперервно вела важку збройну боротьбу разом з усією Україною **за віру і незалежність свого народу.**

Січі були притаманні ознаки **республіки**: власна територія, система виборних органів влади, правові звичаї, військо.

Перший із достовірно відомих козацьких гетьманів — князь, політичний і військовий діяч **Дмитро Вишневецький (Байда)**, із яким Запорізька Січ вийшла на міжнародну арену як лідер боротьби східного слов'янства проти Кримського ханства і султанської Туреччини.

Серед найвидатніших козацьких вождів — **Самійло Кішка, Петро Конашевич-Сагайдачний, Богдан Хмельницький, Іван Сірко, Петро Дорошенко, Іван Мазепа, Пилип Орлик** та ін.

Усі вони були видатними державними й політичними діячами, **носіями ідеї незалежної, самостійної Української держави.**

Козаки піднялися у військовій справі до рівня **кращих європейських армій** XVII–XVIII ст., і чимало європейських правителів намагалися залучити козацтво як серйозну силу на свій бік або використати його для досягнення власних політичних цілей. Народ ставився до запорожців із повагою.

Епоха козацтва створила багатогранну, глибоку духовність, що стала гордістю й окрасою української культури.

День українського козацтва відзначається щорічно 14 жовтня в день свята Покрови Пречистої Богородиці.

Домашнє завдання

1. Виразно читати переказ «Старі Кодаки й перші запорожці-козари» за підручником стор. 79-83. Уміти переказувати текст.